2
2024ལོའི་ཟླ་03ཚེས་29 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། ལྷོ་བོཁའིའི་བོདབོ་ཡིའིག་ཚགས་པར་

འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།བསོད་ནམས་བསྟན་པ།ལག་བསྟར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ཡེ་ཤེས་བཟང་མོ།

བོད་ཀྱི་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ནས་ལོ་65འཁོར་བར་དྲན་གསོ་ཞུ་བའི་གསུང་བཤད།
（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）མཛུབ་ཁྲིད་གནང་བར་་་་
ཕེབས་པ་དང་།ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་་་་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་འཚོགས་གནང་་་་
བ།གལ་ཆེའི་དུས་སྐབས་དང་འགག་རྩའི་དུས་མཚམས་་་
སུ་སླེབས་རིམ་བཞིན་བོད་ལ་ཁ་ཕྱོགས་གཏན་འཁེལ་དང་
ལམ་སྟོན་གནང་ནས།བོད་ཀྱི་བྱ་གཞག་ཁག་ལ་ཕྱོགས་་་་་་
ཡོངས་ནས་ཡར་རྒྱས་དང་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་་་་་་་་
འབྲས་ཐོབ་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་རེད།ད་ཆའི་བོད་་
དུ་ཀྲུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཐུགས་ཁུར་ཟབ་བཞེས་་་་་
གནང་བ་དང་།རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱིས་སྒེར་སེམས་་
མེད་པའི་རོགས་སྐྱོར་གནང་བ།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་་
མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་མི་སེམས་སུ་གཏིང་ཟབ་ཟུག་
པ།ས་ཁུལ་དང་གྲོང་ཁྱེར་བདུན་ཚང་མས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་བདེ་་་་
བླག་ངང་བཏོད་པ།སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་རྒྱུན་མཐུད་དང་།
ཡུན་རིང་།ཕྱོགས་ཡོངས་བཅས་ནས་བརྟན་ལྷིང་བྱུང་བ།
མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཚོར་སྣང་དང་བློ་ཡིད་ཚིམ་་་་
ཚད་ཀྱི་སྟོན་གྲངས་ལོ་མང་བསྟུད་མར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་་་་་་་་
མདུན་གྲལ་དུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཐུབ་པ།མི་རིགས་ཁག་གི་མི་
དམངས་དབར་བརྩེ་སེམས་ཟབ་པ“ཇ་དང་ཚྭ”ལྟར་་་་་་་་་
ནམ་ཡང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད།ད་ཆའི་བོད་དུ“བསྐྱར་་་་
དར་རྟགས་ཅན”ས་མཐོར་ཤར་གཏོང་ཐུབ་ནས་ལྷ་སར་་
སླེབས་པ་དང་།རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གི་མཁའ་ལམ་་་་་་་་་
ལམ་ཐིག་172ཤར་གཏོང་ཐུབ་པ།ཤར་གཏོང་ཐུབ་པའི་་
གྲོང་ཁྱེར་74ཟིན་པ།གཞུང་ལམ་ཐོག་རླངས་འཁོར་ཤར་
གཏོང་ཐུབ་པའི་ལམ་ཚད་སྤྱི་ལེ་ཁྲི་12ལས་བརྒལ་བ།སྔ་་་
རྗེས་སུ་མཚོ་བོད་དང་།ཁྲོན་བོད།བོད་དབུས།མངའ་་་་་
རིས་བཅས“གློག་ཤུགས་མཁའ་ལམ”4བསྐྲུན་ནས་རྫོང་་་
དང་ཆུས་74ལ་ཁྱབ་པའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་གློག་དྲ་ཆེན་པོ་་་་་
ཞིག་ཆགས་པ།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཐུང་ཆུའི་བདེ་འཇགས་་་
མི་འབོར་ལ་ཁྱབ་ཚད་100%ཟིན་ནས་ཆུ་ཟོམ་ནས་ཆུ་་་་་
ཀ་ལའི་བར་དང་།སྣུམ་བཞུ་ནས་གློག་སྒྲོན་བར།ས་རྡོའི་་
ལམ་ནས་སྣུམ་ནག་ལམ་བར།ཕྱིང་གུར་ནས་རྫ་གཡམ་་་་་་
ཅན་གྱི་ཁང་པའི་བར་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་་་་་་་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།ད་ཆའི་བོད་དུ་སློབ་ཞུགས་གོང་གི་་་་་་་་་
སློབ་གསོ་དང་།རྨང་གཞིའི་སློབ་གསོ།ལས་རིགས་སློབ་་་་
གསོ།མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ།རྒྱུན་མཐུད་སློབ་གསོ།
དམིགས་བསལ་སློབ་གསོ་བཅས་ཁྱབ་པའི་ཅུང་ཆ་ཚང་་་་་
བའི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་སློབ་གསོའི་མ་ལག་ཅིག་ཆགས་་་་
ཡོད་པ་དང་།སློབ་གྲྭར་འགྲོ་མུས་ཀྱི་སློབ་མ་བསྡོམས་་་་་་་་་
འབོར་ཁྲི་96ཟིན་པ་དེས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིའི་མི་འབོར་་
གྱི་26.3%ཟིན་པ།གསར་འཕར་ངལ་རྩོལ་པའི་མི་རེའི་་
ཆ་སྙོམས་སློབ་གསོ་ཐོབ་པའི་ལོ་ཚད་ལོ་13.1བར་མཐོ་་་་་
རུ་ཕྱིན་པ།“ནད་ཆེན”རིགས་400ལྷག་ཙམ་རང་སྐྱོང་་་་

ལྗོངས་ནས་བཅོས་ཐུབ་པ་དང་།“ནད་འབྲིང”རིགས་་་་་་
2400ལྷག་ཙམ་གྲོང་ཁྱེར་དང་ས་ཁུལ་ནས་བཅོས་ཐུབ་་་་
པ།རྒྱུན་མཐོང“ནད་ཆུང”རྫོང་རིམ་པའི་སྨན་ཁང་ནས་་
དུས་ཐོག་ཏུ་བཅོས་ཐུབ་པ།སྤྱི་ཚོགས་འགན་བཅོལ་ནང་་
ཞུགས་ཚད་98%ཡན་རྒྱུན་འཁྱོངས་བརྟན་པོ་ཐུབ་པ།
སྒྲིག་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་གྲྭ་བཙུན་ལ་སྨན་བཅོས་འགན་་་་
བཅོལ་དང་།རྒན་གསོའི་འགན་བཅོལ།མ་མཐའི་འགན་
སྲུང་།བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་རྨས་སྐྱོན་འགན་་་་་་་་་་
བཅོལ།བདེ་ཐང་བརྟག་དཔྱད་བཅས་ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་་་་
བ།གྲོང་མི་ཡོངས་ཀྱི་མི་རེའི་ཆ་སྙོམས་བཀོལ་སྤྱོད་ཆོག་་་་་
པའི་ཡོང་འབབ་འཕར་ཚད་ལོ་9བསྟུད་མར་རྒྱལ་ཡོངས་་
ཀྱི་ཨང་དང་པོར་སླེབས་ཡོད།ད་ཆའི་བོད་དུ་སྐྱེ་ཁམས་་་་་
ཤེས་དཔལ་འཛུགས་སྐྱོང་འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་མྱུར་ཕྱིན་་་
པ་དང་ལྗང་མདོག་ཐཱན་ཉུང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་མྱུར་
ཚད་མགྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་རང་བྱུང་སྲུང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་་་
ཁྱོན་གྱིས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཆའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་་་་་་་
36%ཟིན་པ་དང་།སྐྱེ་ཁམས་དམར་ཐིག་རྒྱ་ཁྱོན་གྱིས་་་་་་
50%ཡན་ཟིན་པ།སྔོ་འགྱུར་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ལ་་
འབབ་འཕར་ཡོང་བར་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐུལ་འདེད་བཏང་་
བ།ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་ཁམས་ཐོན་ཁུངས་མི་རིགས་་
ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་མཐོང་ཐུབ་པ་དང་སྲུང་ཐུབ་པའི
“བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གཏན་འཇགས་རྒྱུ་ནོར”དུ་གྱུར་ཡོད།ད་་་་་
ཆ་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་རྒྱུན་མཐུད་ངང་འཕེལ་
རྒྱས་མགྱོགས་མྱུར་ཕྱིན་ནས་མཐའ་མཚམས་འབྱོར་་་་་་་་་་
འབྲིང་གྲོང་ཚོ་624ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བསྐྲུན་ཟིན་པ་་་་་་་་
དང་།ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་གཙོ་བོ་ཚང་མར་གློག་དྲ་ཆེན་་་་
མོ་ཁྲིད་པ།སྒྲིག་ཁོངས་གྲོང་ཚོར་དྲ་ཆེན་དང་4Gབརྡ་་་་་་
རྟགས་ཁྱབ་ཚད་100%ཟིན་པ།མི་རིགས་ཁག་གི་མང་་་་
ཚོགས་སྐལ་བཟང་མེ་ཏོག་ལྟར་གངས་ལྗོངས་མཐའ་་་་་་་་་་
མཚམས་སུ་རྩ་བ་ཚུགས་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད།ཞི་མཐུན་་་་་་
བརྟན་ལྷིང་དང་།མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ།ཆོས་ལུགས་་་་་་་་་
འཆམ་མཐུན།དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ།དམངས་འཚོ་་་་་་་་་་
ལེགས་གཏོང་།སྐྱེ་ཁམས་བཟང་བ།མཐའ་མཚམས་སྲ་་་་་
བརྟན་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བོད་གསར་ཞིག་
འཛམ་གླིང་གི་ཡང་རྩེར་འགྱིང་ངེར་གནས་ནས་སྔར་བས་
བཀྲག་མདངས་འཚེར་བཞིན་ཡོད།
བློ་མཐུན་རྣམ་པ་དང་གྲོགས་པོ་རྣམ་པ།
ཡུར་བུའི་ཆུ་བོ་དྭངས་ཤིང་གཙང་བ་ནི།ཆུ་འགོའི་ཆུ་
རྒྱུན་འཛད་མེད་བཞུར་བས་ཡིན།བོད་དུ་བྱུང་བའི་འཕོ་་
འགྱུར་ཆེན་པོ་དང་བོད་ཀྱི་ཉིན་རེ་བཞིན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་་་
ལས་གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བའི་བདེན་དོན་ཞིག་མངོན་ཡོད་་
དེ།གུང་ཁྲན་ཏང་ཁོ་ནས་ཀྲུང་གོ་དང་བོད་ལྗོངས་སྐྱོབ་་་་་
ཐུབ་པ་དང་།གུང་ཁྲན་ཏང་མེད་ན་ཀྲུང་གོ་གསར་པ་་་་་་་་
མེད་ལ་བོད་གསར་པ་དེ་བས་མེད།དུས་རབས་གསར་པ་

དང་རྒྱང་ལམ་གསར་པར་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་
“གཏན་འཁེལ་གཉིས”ལ་བརྩི་བཀུར་ཞུ་བ་ནི་ང་ཚོས་་་་་་་
གཏན་འཁེལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་ལ་ཁ་་་་་་་་་
གཏད་གཅོག་པའི་གཏན་འཁེལ་རང་བཞིན་ཆེ་ཤོས་་་་་་་་་་
དང་།གདིང་ཤུགས་ཆེ་ཤོས།འགན་ལེན་ཆེ་ཤོས་བཅས་་་་
ཡིན་པ་དང་།“སྲུང་སྐྱོང་གཉིས”མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐུབ་་་་་
པར་བྱེད་པ་ནི་བོད་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཡར་ཐོན་ཡོང་བའི་་་
རྩ་བ་དང་།སྟོབས་ཤུགས།རེ་བ་བཅས་གནས་ས་ཡིན།
དགུན་གྱི་གྲང་ངར་མྱོང་མཁན་གྱིས།དཔྱིད་ཀྱི་དྲོ་སྐྱིད་་་་་་
ལྷག་པར་ཚོར།མུན་ནག་བརྒྱུད་མྱོང་མཁན་གྱིས།འོད་་་་་
སྣང་གི་རིན་ཐང་ལྷག་པར་ཤེས།དེང་གི་བོད་ལྗོངས་སུ་་་་་
དུད་ཁྱིམ་ཚང་མའི་ཐོག་སྟེང་དུ་རྒྱལ་དར་བཙུགས་པ་་་་་་་་
དང་མི་ཚང་ཀུན་གྱི་ཁང་པའི་ནང་གཙོ་འཛིན་གྱི་སྐུ་པར་་
བཀལ་ཡོད་ཅིང་།མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བློ་་་་་
བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་དང་།
ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་ཚོར་བ།ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་་་་་་་་་
བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
བློ་མཐུན་རྣམ་པ་དང་གྲོགས་པོ་རྣམ་པ།
ཏང་གི་བྱ་གཞག་གཅིག་རྒྱུན་གཅིག་འཛིན་དང་བོད་་
སྐྲུན་བོད་དར་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་མདུན་དུ་བསྐྱོད་བཞིན་་་་་་་་་
ཡོད།ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་རྒྱང་ལམ་་་་་་
གསར་པར་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་མངགས་བཅོལ་བློ་ལ་་་་་་་་
བརྟན་པོར་ངེས་པ་དང་དྲིན་ཚོར་ཡར་བརྩོན་བྱས་ཏེ
“བརྟན་ལྷིང་དང་།འཕེལ་རྒྱས།སྐྱེ་ཁམས།མཐའ་་་་་་་་་་
སྟོབས”བཅས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ལས་འགན་མཐའ་གཅིག་་་་
ཏུ་ཁུར་ནས“དོན་ཆེན་བཞི”སྤྱི་ཡོངས་རང་བཞིན་གྱི་་་་་་་་
ངེས་གནས་དང་།ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་བླང་བྱ།བརྒྱུད་རིམ་་་་་་་་
ཧྲིལ་པོའི་ཁྲིད་སྟོན་བཅས་སུ་བརྩིས་ནས་བོད་ཀྱི་བྱ་་་་་་་་་་
གཞག་ཁག་སླར་ཡང་སྐས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་་་་
པ་དང་འོད་སྟོང་གསར་པ་སླར་ཡང་གཏོད་རྒྱུར་སྐུལ་་་་་་་་
འདེད་གཏོང་དགོས།ང་ཚོས་མུ་མཐུད“བརྟན་ལྷིང”གི་་་
དོན་ཆེན་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།ཉེན་་་་་
བརྡ་རྒྱུན་སྒྲོག་དང་དོགས་ཟོན་རྒྱུན་གནས་མཐའ་་་་་་་་་་
འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་།བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་ཀྲུང་ཧྭ་
མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་་་་་
འཛུགས་པ་དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྲུང་གོ་ཅན་ལ་་་་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།ཆེས་རྙོག་འཛིང་གི་འཐབ་རྩོད་་་་་་་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་ཆེས་ཛ་དྲག་གི་འགྲན་སློང་་་་་་་
བསུ་རྒྱུར་གཞི་ཚུགས་པ་བཅས་བྱས་ནས་བརྟན་ལྷིང་སྲུང་
སྐྱོང་གི་ཟངས་གྱང་ལྕགས་རྩིག་བརྟན་པོ་སྐྲུན་དགོས།ང་་
ཚོས་མུ་མཐུད“འཕེལ་རྒྱས”ཀྱི་དོན་ཆེན་ལ་དམ་འཛིན་་་་
ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།དུས་རབས་གསར་པའི་བསྙོན་་
མེད་དོན་དམ་ཡིན་པའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་་་་
ལ་དམིགས་ཏེ།“ཚང་དགོས་པ་གསུམ་དང་ཕན་་་་་་་་་་

འདོགས་པ་གཅིག”མཐའ་འཁྱོངས་དང་།བརྟན་ཐོག་
ཡར་འཕེལ་དང་།འཕེལ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་་་་་་
ལྷིང་ལ་སྐུལ་འདེད།སྔོན་འཛུགས་རྗེས་གཏོར་བཅས་་་
མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་སེམས་ནུས་ཡོད་རྒུས་དམངས་་་་་་
འཚོའི་བྱ་བ་དངོས་ཡག་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་དམངས་འཚོའི་་་་
མཐའ་ཚད་བརྟན་པོ་བསྲུངས་ཏེ།རང་ངོས་ཀྱི་ལས་ཀའི་་
གཏན་འཁེལ་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་བབ་འགྱུར་་
ལྡོག་གི་གཏན་འཁེལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཁ་གཏད་་་་
གཅོག་དགོས།ང་ཚོས་མུ་མཐུད“སྐྱེ་ཁམས”ཀྱི་དོན་ཆེན་་
ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།རི་སྔོན་ཆུ་་་་་་་་་་
དྭངས་དང་གངས་རི་འཁྱགས་ཀླུང་གི་རྣམ་པ་ཡག་པོ་་་་་་་་
སྲུང་སྐྱོང་དང་ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྐྱེ་ཁམས་་་་་་་་་
དམངས་ཕན་གྱི་རིན་ཐང་མཐོ་པོ་བཏོད་ནས་སྐྱེ་ཁམས་་་་
བཟང་པོ་ཀུན་ཕན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དམངས་འཚོའི་བདེ་རྩ་་་་་་་་
དང་བཀྲག་མདངས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྨང་གཞིར་
འགྱུར་བར་བྱེད་དགོས།ང་ཚོས་མུ་མཐུད“མཐའ་་་་་་་་་་
སྟོབས”ཀྱི་དོན་ཆེན་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་་་་་་
ཤིང་།དམག་དཔུང་འདུས་སྡོད་དང་དམངས་བདེ་་་་་་་་་་
མཉམ་འཛིན་དང་དེ་བཞིན་མཐའ་བརྟན་དང་མཐའ་་་་་་
དར་གལ་ཆེ་མཉམ་འཇོག་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་སྲིད་
ཇུས་དང་།རྣམ་གྲངས།མ་དངུལ་བཅས་དེ་བས་མང་བ་་་
མཐའ་མཚམས་ལ་ཕྱོགས་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ།
མཐའ་མཚམས་དར་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་སྲུང་སྲ་་་་་
བརྟན་དང་།མཐའ་མཚམས་བདེ་འཇགས།མཐའ་་་་་་་་་་
མཚམས་ཀྱི་མི་སེར་བདེ་སྐྱིད་བཅས་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་དགོས།
བློ་མཐུན་རྣམ་པ་དང་གྲོགས་པོ་རྣམ་པ།
འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་སྔོན་ཆད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་་་་་་
ནང་འཁོད་པ་དང་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འབྱུང་འགྱུར་ནི་
འབད་འཐབ་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་རེད།ང་ཚོས་བློ་མཐུན་་
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་་་་
གི་མཐའ་འཁོར་དུ་སྔར་བས་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་ཟབ་བྱས་་་་
ཏེ།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་་་་
དུ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་དང་།བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་་་་
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་དང་་
དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོང་མཛད་ཇུས་ལག་
བསྟར་དོན་འཁྱོལ་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་།ལྗོངས་ཏང་་
ཨུད་ཀྱི་འགྱུར་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག“དོན་་་་་་
ཆེན་བཞིར”དམིགས་པ་དང་།“འཛུགས་གཏོད་་་་་་་་་་
བཞིར”ཤུགས་རྒྱག་པ།རང་རྟོན་རང་དར་དང་གཞུང་་་་་
འཁྱོངས་གསར་འབྱེད།ངར་སེམས་ཆེར་སྐྱེད་དང་ཞུམ་་་་
མེད་མདུན་སྐྱོད་བཅས་བྱས་ཏེ།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་་་་་་་
དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་་་་་
ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་ནས་སྟོབས་ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་དང་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་གྱི་བྱ་གཞག་་་་་་་་་
རླབས་པོ་ཆེའི་ཆེད་དུ་ལེགས་སྐྱེས་གསར་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་་
མུ་མཐུད་འབུལ་དགོས། ལྷན་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）དབུལ་ཕོངས་ནས་འབྱོར་ཕྱུགསྲིད་དབང་སྒེར་་་གཅོད་ནས་དམངས་གཙོ།སྒོ་སྡམ་ནས་སྒོ་དབྱེ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་མི་ཡུལ་གྱི་ངོ་མཚར་སྔར་ན་མེད་པ་བཏོད་ཡོད།ལྷག་པར་དུ་་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་འཚོགས་ཚུན་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གྱིས་་་་་་་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཚད་མཐོའི་་་་་་་མཐོང་ཆེན་གནང་བ་དང་།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་་ཐད་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་ཐེངས་མང་གནང་བ་མ་ཟད།སྐུ་ངོ་མས་ཇུས་་་་་་་་་་འགོད་དང་།སྐུ་ངོ་མས་ཀྲུང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་་་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་གཙོ་སྐྱོང་དང་སྐོང་འཚོགས་གནང་་་་བ།ཁོང་སྐུ་ངོ་མ་གངས་ལྗོངས་ས་མཐོར་ཕེབས་ནས་གཟིགས་ཞིབ་དང་མཛུབ་ཁྲིད་གནང་ཐོག་དུས་རབས་གསར་པའི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་བསྒྲུབ་རྒྱུར་་་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་གསལ་སྟོན་དང་རྩ་བའི་གཞི་འཛིན་ས་མཁོ་འདོན་་་་་་་གནང་ཡོད།གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཡར་ཀླུང་བུ་ཕྲུག་ཁྲི་ཚོ་36གིས་མཐུན་སྒྲིལ་་་་་་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་དང་དཀའ་སྤྱད་འབད་འཐབ་བྱས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་་་་་་་་པོའི་ནང་ཐག་གཅོད་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་མེད་པའི་་་་་་་་དཀའ་གནད་མང་པོ་ཞིག་སྒྲོལ་བ་དང་།དེ་སྔ་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་འགྲུབ་་་་་་་་མེད་པའི་དོན་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་བསྒྲུབས་པ་ལས།ད་ཆ་ལྷོ་ཁའི་ཆབ་སྲིད་ཞི་་་་་་་འཇགས་དང་།སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་ལྷིང་།དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས།མི་རིགས་་་་་མཐུན་སྒྲིལ།གྲུབ་མཐའ་འཆམ་མཐུན།སྣོད་བཅུད་བཟང་པོ།མཐའ་སྲུང་སྲ་་་བརྟན།མི་དམངས་བདེ་སྡོད་ལས་བརྩོན་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་རེད།ལྷོ་ཁར་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་།ལྷོ་ཁའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་་་་ཉིན་རེ་བཞིན་རྣམ་པ་གསར་པ་ཐོན་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་་་་་གི་འགོ་ཁྲིད་མཐའ་འཁྱོངས་དང་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་་་

ཀྱི་ལམ་ལུགས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཚེ་གཞི་ནས་ལྷོ་ཁ་འཕེལ་རྒྱས་དང་བོད་་་་་་་ལྗོངས་དར་རྒྱས་ཡོང་བའི་བདེན་དོན་ར་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།
ལེ་དབར་ཁྲི་ཡི་ལམ་དུ་སྐྱོད་པ་ལས།ཀྱག་ཀྱོག་བདེ་སྡུག་རྐང་རྗེས་ག་ལ་་་་་
བརྗེད།ཆུ་འཐུང་དུས་ཆུ་རྩ་དྲན།བཀའ་དྲིན་བསམ་ནས་ཡར་རྒྱས་བརྩོན།སྨོན་ཚིག་ནང་འདི་ལོ་ནི་ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་75འཁོར་བ་་་་་་་དང་།“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི”འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་འགག་་་་རྩའི་ལོ་ཞིག་རེད།ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགོ་འཛུགས་ས་གསར་པའི་ཐོག་ང་ཚོས་བློ་་་་་་་་་་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་མཐའ་་་་་་་་་་འཁོར་དུ་མཐུན་སྒྲིལ་དེ་བས་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་་་་་་་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པས་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱ་རྒྱུ་་་་་་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་གྲོང་ཨུད་ཀྱི་འགྱུར་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག“དོན་ཆེན་བཞིར”དམིགས་པ་དང་།“འཛུགས་གཏོད་་་་་་་་་་བཞིའི”ཐོག་སེམས་ནུས་བསྒྲིལ་བ།“ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་མདུན་གྲལ་དུ་སླེབས་པ་བྱ་རྒྱུ་དྲུག”ལ་སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་བཏང་སྟེ་དེ་བས་སེམས་ཤུགས་ཀྱིས་་་་་་་་་་ཁེངས་པའི་སྤྲོ་སྣང་དང་།དེ་བས་དཔའ་ངར་ཆེར་བསྐྱེད།དེ་བས་དངོས་སྒྲུབ་་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱང་ལམ་གསར་པར་འབད་པས་བསྐྱོད་པ་་་་་་་དང་།དུས་རབས་གསར་པར་བྱས་རྗེས་འཇོག་བམཁན་ཞིག་བྱས་ཏེ།རྒྱུགས་་་་ལམ་གསར་པའི་ཐོག་འབད་འབུངས་ལྷོད་མེད་ཀྱིས་ལྷོ་ཁའི་ཡུན་རིང་བདེ་་་་་་་་འཁོད་དང་སྤུས་མཐོའི་གོང་འཕེལ་ལ་སྐུལ་འདེད་ཧུར་ཐག་བཏང་ནས་སྤྱི་་་་་་་་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ལྷོ་ཁ་སྐྲུན་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་གསར་པ་དེ་་བས་ཆེ་བ་འབུལ་དགོས་པའི་ནན་བཤད་བྱས་ཡོད།
རྒྱལ་དར་ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་གཡོ་ཞིང་སྐད་གསང་མཐོན་པོའིརྒྱལ་གླུ་ལས་ལྷོ་་་་་
ཁའི་མི་རིགས་ཁག་གི་བུ་ཕྲུག་ཚོས་མུ་མཐུད་དཔའ་ངར་ཆེན་པོས་མདུན་སྐྱོད་་

བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་ལྕག་བྱས།རྒྱལ་དར་སྒྲེང་བའི་མཛད་སྒོར་ཞུགས་མཁན་མི་རིགས་ཁག་དང་ལས་རིགས་ཁག་གི་འཐུས་མི་ཚོས་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་་་་་་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་མཐུན་སྒྲིལ་དེ་བས་དམ་་་ཟབ་བྱས་ནས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་་་་པ་དང་།བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཛུབ་སྟོན་་་་་གལ་ཆེན་དང་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོང་མཛད་ཇུས་ཕྱོགས་་་་་་་་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ།མངགས་བཅོལ་བློ་ལ་བརྟན་པོར་་ངེས་པ་དང་།དྲིན་ཚོར་ཡར་བརྩོན་བྱེད་པ།འགན་འཁྲི་འཁུར་ཕོད་པ།
དངོས་འཛིན་དངོས་སྒྲུབ་བཅས་བྱས་ཐོག་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་་འབྱོར་ཕྱུག་།ཤེས་དཔལ།ཞི་མཐུན།མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་་་་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ལྷོ་ཁ་སྐྲུན་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་དགོས།
མཛད་སྒོར་ཞུགས་མཁན་གྲོང་ཁྱེར་དབུ་ཁྲིད་གྲས་སུ་ད་དུང་བསོད་་་་་་་་་་
ནམས་རྡོ་རྗེ་དང་།ཀྲའོ་ཐན་ཝུའུ།འཇིགས་མེད།ཕུན་ཚོགས།ཏེང་ཅན་ཅུན།ཟླ་བ་ཚེ་རིང་།སངས་རྒྱས་ཆོས་འཕེལ་བཅས་ཡོད་པ་རེད།གྲོང་ཁྱེར（ཀྲུང་་་་་་་དབྱང་།ཆུས）ཐད་གཏོགས་ཚན་པ་དང་སྣེ་གདོང་ཆུས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལས་་་་་་་་་་བཟོའི་འཐུས་མི།བཅའ་སྡོད་དཔུང་སྡེའི་འཐུས་མི།དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་་་་་་་་་་དཔུང་སྡེའི་དཔོན་དམག་གི་འཐུས་མི།མེ་ཟོན་བཀོད་འཐབ་པའི་འཐུས་མི།སྲིད་ཁྲིམས་ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པའི་འཐུས་མི།ལས་བྲལ་དང་ལས་འཁྱུར་ངལ་གསོ་རྒྱག་མཁན་ལས་བྱེད་རྒན་གྲས་ཀྱི་འཐུས་མི།ཞིང་འབྲོག་པའི་འཐུས་མི།གྲྭ་བཙུན་གྱི་འཐུས་མི།ཁོར་ཡུག་འཕྲོད་བསྟེན་བཟོ་པའི་འཐུས་མི།སློབ་མའི་་་འཐུས་མི་སོགས“རྒྱལ་དར་སྒྲེང་བ་དང་རྒྱལ་གླུ་ལེན་པའི”མཛད་སྒོར་ཞུགས་་་ཡོད་པ་རེད། བསོད་ནམས་བསྟན་པས་བསྒྱུར།བསོད་ཡེས་ཞུས།